

**การมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ
อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1**

ภรณ์ทิพย์ ขำมาก*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป ของโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครู กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูประจำการและครูอัตราจ้างโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 120 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่ง วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า t-test แบบ Independent สำหรับประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ ค่าโดยใช้ค่า (One- way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe Post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีส่วนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานวิชาการและด้านบริหารงานทั่วไปมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ด้านบริหารงานบุคคลและบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

2. ครูที่มีตำแหน่งต่างกันจะมีส่วนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

คำสำคัญ

การมีส่วนร่วมของครู ,การบริหารโรงเรียน

บทนำ

สังคมโลกในยุคปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประชากรแต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาต้องเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง โดยการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศให้สูงขึ้น เพราะถ้าหากประชากรไม่ได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแล้ว ประเทศไทยจะไม่สามารถพัฒนาเท่าเทียมกับประเทศอื่นได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่มุ่งพัฒนาประเทศให้ก้าวไปสู่สังคมโลก เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนในชาติให้มีคุณภาพตลอดชีวิต ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 5) เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

เมื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนในชาติแล้ว ระบบการศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาตามสภาวะที่เปลี่ยนไปของสังคมในปัจจุบันและอนาคตด้วย หลักการที่เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาระบบการศึกษาไทย คือการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552–2561) ที่รัฐบาลมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบพัฒนาประเทศที่เชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ภายใต้กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ใหม่ คือการพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาครูยุคใหม่ การพัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาการบริหารจัดการยุคใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) โดยทั้ง 4 ประเด็นหลักนี้เป็นการปฏิรูปทั้งด้านคุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วมในการ

จัดการศึกษานั้นทุกส่วนในสังคมต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยเฉพาะโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติงานที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาโดยตรงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 มาตรา 39 ความว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหาร งานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 20) ดังนั้นผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษาต้องดำเนินการบริหารให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการผลของการดำเนินงานจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานและการจัดการของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจแนวคิดหลักการและกระบวนการบริหารที่เป็นระบบ เพื่อใช้ทรัพยากรอันได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการ ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่ง “คน” เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานเพราะคนเป็นผู้ดำเนินการใช้ทรัพยากร ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินงานของบุคลากรในการบริหารโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินงานในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารและบุคลากรต้องมีความสัมพันธ์กันซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพราะระบบการบริหารต้องมีบุคคลต่าง ๆ ร่วมกันปฏิบัติงาน ผู้บริหารต้องแบ่งงานให้ชัดเจนว่างานใดฝ่ายใดควรทำ เรื่องใดควรทำก่อนทำหลัง ซึ่งทุกขั้นตอนล้วนต้องอาศัยการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นสำคัญ การตัดสินใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โรเบิร์ตชอว์, มีคา และเรซิก (Robertshaw, Meeca & Resick, 1978, pp. 3-4) กล่าวว่าสังคมในปัจจุบันไม่ว่าองค์กรใด ๆ ต้องเผชิญกับปัญหาและต้องการการตัดสินใจที่ดีของผู้บริหาร ผู้ตัดสินใจจึงต้องมีความสามารถในการมองปัญหาได้อย่างทะลุปรุโปร่งและรอบคอบที่สุด และจำเป็นต้องเข้าใจประเด็นปัญหาที่แท้จริงและประยุกต์เอาทฤษฎีระบบมาใช้ในการแก้ปัญหา ดังนั้นผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจในการตัดสินใจผู้บริหารโรงเรียนอาจใช้วิธีการตัดสินใจได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละเรื่อง ลิเคิร์ต (Likert) ได้สรุปการตัดสินใจไว้ 2 ประเภท คือ 1) การตัดสินใจโดยบุคคลคนเดียว 2) การตัดสินใจโดยกลุ่มบุคคลหรือการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม โดยเน้นว่าการตัดสินใจโดยกลุ่มจะเป็นการสร้างความจงใจอย่างมากในการบริหารงานไปสู่การปฏิบัติด้วยความพร้อมเพียงในองค์กร (Likert, 1962, p. 125) ดังนั้นอำนาจการตัดสินใจจึงมีใช้เป็นอำนาจสิทธิ์ขาดของผู้บริหารเท่านั้น เพราะการเปิดโอกาสให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการเสมอ จะทำให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความรู้ลึกเป็นเจ้าของและรู้สึกผูกพันทุ่มเทให้การปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ชร สุนทรายุทธ (ม.ป.ป. หน้า 238) ที่กล่าวว่า การให้โอกาสแก่ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในนโยบายและเรื่องที่สำคัญของโรงเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

การที่ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ถือเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารองค์การ อันจะส่งผลให้การบริหารนั้นบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่องค์การวางไว้ ดังนั้นในการบริหารโรงเรียนบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การติดตาม และการประเมินผล ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการบริหารแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้วยกัน การบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้ เป็นกระบวนการที่มีการรวมตัวให้ทุกคนมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมที่วางไว้เพราะการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับความสะดวกและช่วยเหลือทำประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้นประสิทธิผลขององค์การจึงขึ้นอยู่กับการรวมพลังที่จะผลักดันภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย อาจกล่าวได้ว่าการดำเนินกิจกรรมใดถ้าทำเพียงคนเดียวอาจไม่ดีเท่าร่วมมือกันทำหลายคน หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่าหลายความคิดดีกว่าความคิดเดียว เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2537, อ้างถึงใน ทวีท ระโหฐาน, 2552, หน้า 2) กล่าวว่าผู้บริหารควรให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมองค์การ และมีความเชื่อในสมมติฐานที่ว่าฝ่ายปฏิบัติงานถ้ามีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากเท่าไร ก็ยิ่งมีความเข้าใจในปัญหาขององค์การและบทบาทของฝ่ายบริหารมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและจะกระตุ้นให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายในทางตรงกันข้ามทั้งสองฝ่ายมีความคิดเห็นไม่ตรงกันก็อาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานแยกตัวออกจากองค์การ ทั้งนี้เพราะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบหรือการตัดสินใจ อีกทั้งอาจมองว่าผู้บริหารไม่เห็นคุณค่าของพวกตนอาจแสดง ออกในรูปของความเย็นชา ไม่เอาใจใส่ สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงประสงค์ขององค์การอย่างแน่นอน

โรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มีการบริหารไปตามสภาพปัจจุบันทั้งการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ซึ่งครูต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร แต่ในขณะเดียวกันการที่ครูไม่มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนด้วยเหตุผลบางอย่างไม่ว่าจะเป็นตำแหน่ง หรือ ประสบการณ์ อาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ดังที่ ไพรัช อรรถกามานนท์ และคณะ (2545, หน้า 13) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ปัญหาขาดการสื่อสารสองทางทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน ปัญหาด้านเจตคติสองฝ่ายมีจุดยืนที่แตกต่างกัน ทำให้ไม่ยอมรับกันจนหลีกเลี่ยงที่จะเผชิญหน้ากัน จากปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการบริหารโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยได้กำหนดงานบริหารไว้ 4 งาน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีระดับคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของครูและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูประจำการและครูอัตราจ้างโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งหมด 360 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูประจำการและครูอัตราจ้างโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 120 คน

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ

1. ตำแหน่งของครู ได้แก่ ครูประจำการ, ครูอัตราจ้าง
2. ประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ ต่ำกว่า 5 ปี, 5 – 10 ปี, 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารงาน

1. งานบริหารวิชาการ
2. งานบริหารบุคคล
3. งานบริหารงบประมาณ
4. งานบริหารทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ครูประจำการและครูอัตราจ้างโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 โดยการใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 -1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นใช้

สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ 1.ข้อมูลทั่วไป 2.เนื้อหาที่จะทำวิจัย 3. ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติด้วย t-test แบบ Independent และ ANOVA (One Way Analysis of Variance) สำหรับตัวแปรตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 120 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูประจำการ โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปีมากที่สุด รองลงมาได้แก่ 5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

2. ผลการศึกษามีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 ครูมีส่วนร่วมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ดังนี้

4.1 ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

4.2 ด้านบริหารงานงบประมาณ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

4.3 ด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และ อันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารงานงบประมาณ ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อมีส่วนร่วมในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรินทร์ ถาวรสิน (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 จึงสรุปได้ว่างานวิชาการเป็นงานที่ต้องให้ความสำคัญ เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการให้วิชาความรู้แก่นักเรียนโดยตรง ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของเด็ก

ด้านที่ 2 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมและรายข้อมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการพิจารณาความดีความชอบเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรครูเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญใจ เรืองฤทธิ์ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข้เขต 1 พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง จึงสรุปได้ว่า บุคลากรเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่มีผลต่อการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรจัดหางบประมาณมาสนับสนุนการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูตระหนักถึงการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นคน เงินงบประมาณ วัสดุ และการบริหารจัดการซึ่งมีความสำคัญต่อกาพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลจันทร์ พรรณพิจิตร (2549) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารงานโรงเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จึงสรุปได้ว่างบประมาณเป็นทรัพยากรที่สำคัญ ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมและรายข้อมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจการนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานกิจการ

นักเรียนเป็นการพัฒนานักเรียนให้เกิดระเบียบวินัยและความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกันของนักเรียน เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขรรขย แก่นสาร (2545) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารงานโรงเรียนของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก จึงสรุปได้ว่างานบริหารทั่วไปเป็นงานที่มีความสำคัญ เป็นงานที่สนับสนุนงานอื่นๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของครู พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดนโยบายด้านการบริหาร โดยให้สอดคล้องตามกฎหมายกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 29) ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพราะเล็งเห็นว่าการดำเนินงานโดยครูเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนจะสามารถช่วยลดปัญหาและแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้คล่องตัวได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นการบริหารที่ครูได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างทั่วถึง ครูจำนวนมากสามารถรับรู้ถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข และพร้อมที่จะร่วมมือด้วยความเข้าใจ เต็มใจในการบริหารงานโรงเรียน ผู้บริหารจึงมอบหมายงานโรงเรียนให้ครูมากขึ้น ดังนั้นจึงส่งผลให้ครูอัตราจ้างมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนเท่ากับครูประจำการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เฉลิมพล พวงศิริ (2552) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

3. ผลจากการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีมุมมองและทักษะกระบวนการในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้คำปรึกษาและเป็นแบบอย่างให้กับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำ

กว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี จะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า อาจมองในมุมกลับว่า ทักษะต่างๆ ในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาอาจยังน้อยกว่า จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุมพล ไวทยานนท์ (2549) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่อการบริหารงานโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาลในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1 จำแนกตาม ตัวแปรขนาดของโรงเรียนและเขตที่ตั้งของโรงเรียน
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของครูและแนวทางแก้ไขในการบริหารโรงเรียนรัฐบาล ในตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- “กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550”
 ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก. หน้า 29. 16 พฤษภาคม 2550.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- _____. (2548). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จรินทร์ ถาวรสิน. (2550). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุมพล ไวทยานนท์. (2549). ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทวีท ระโหฐาน. (2552). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,

บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ชร สุทธายุทธ. (2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

นวลจันทร์ พรณพิจิตร. (2549). *การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารงานโรงเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เพ็ญใจ เรืองฤทธิ์. (2550). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข้เขต 1 จังหวัดจะเข้*. งานนิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไพรัช อรรถกามานนท์ และคณะ. (2545). *การส่งเสริมชุมชนและท้องถิ่นในการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.

ยรรยง แก่นสาร. (2545). *การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการบริหารงานโรงเรียนของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)*. ม.ป.ท.

เฉลิมพล พวงศิริ. (2552). *การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์*. งานนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.